

Društvo za reviziju finansijskih izveštaja
"MANOJLOVIĆ" D.O.O.

Banja Luka, Slobodana Jovanovića br. 2

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2015. GODINU

"Čistoća" a.d. Banja Luka

Banja Luka, 21.03.2016. godine

tel. 051/321-450, 065/511-152, fax. 051/321-452, e-mail: manojlovic.doo@gmail.com
www.revizijamanojlovic.com

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
BILANS STANJA	3
BILANS USPEHA.....	4
IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA ILI GUBICIMA PERIODA.....	5
BILANS TOKOVIMA GOTOVINE	6
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	7
1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI	8
2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	10
3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE	12
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	22-47

Društvo za reviziju finansijskih izvještaja
«MANOJLOVIĆ» d.o.o

Banjaluka
Slobodana Jovanovića 2
Telefon: +38751/321-450, +38765/511-152 Faks:050/321-452
Email:manojlovic.doo@gmail.com
www.revizijamanojlovic.com

SKUPŠTINI DRUŠTVA I UPRAVNOM ODBORU
"Čistoća" a.d. Banja Luka

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Uvod

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 7) "Čistoća" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, odgovarajući bilans uspeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za interne kontrole koje su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled neregularnosti ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje pozitivnog mišljenja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izražavanje pozitivnog mišljenja

Po našem mišljenju finansijski izveštaji **istinito i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Republike Srpske.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja za prethodni period izvršio je drugi revizor i u izvještaju od 14. maja 2015. godine izraženo je pozitivno mišljenje.

Banjaluka, 21.03.2016. godine

Ovlašćeni revizor
Manojlović Nenad

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2015. godine

U KM

POZICIJA	Broj note	Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA			
STALNA IMOVINA	1 - 3	13.321.375	12.063.225
Ostala nematerijalna ulaganja		87.458	105.946
Zemljište		7.597.050	7.597.050
Građevinski objekti		3.623.544	3.090.688
Postrojenja i oprema		2.013.062	1.268.972
Dugoročni krediti u zemlji		261	569
TEKUĆA IMOVINA	4 - 7	3.506.566	3.579.149
Zalihe materijala		253.389	213.727
Zalihe robe		6.061	2.954
Dati avansi		253.747	531
Kupci u zemlji		2.275.368	2.880.159
Druga kratkoročna potraživanja		75.728	58.020
Gotovina		578.584	384.551
Porez na dodatu vrijednost		26.692	2.117
Aktivna vremenska razgraničenja		36.997	37.090
UKUPNA AKTIVA		16.827.941	15.642.374
PASIVA			
A KAPITAL	8	15.405.470	14.314.455
I OSNOVNI KAPITAL		9.603.944	9.603.944
Akcijski kapital		9.603.944	9.603.944
II EVALORIZACIONE REZERVE		6.639.540	6.719.063
III NERASPOREĐENI DOBITAK		1.170.539	
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		1.170.539	
IV GUBITAK DO VISINE KAPITALA (1+2)		2.008.553	2.008.552
1. Gubitak ranijih godina		2.008.553	1.885.566
2. Gubitak tekuće godine			122.987
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	9	79.318	94.578
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih		79.318	94.578
V. OBAVEZE (I + II)	10 - 13	1.343.153	1.233.342
I DUGOROČNE OBAVEZE			13.693
II KRATKOROČNE OBAVEZE		1.343.153	1.219.649
UKUPNA PASIVA		16.827.941	15.642.374

Lice sa licencom
Ljupko Miletić

Direktor
Bajić Aleksandar

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2015. godine

POZICIJA	Broj note	U KM	
		Tekuća godina	Prethodna godina
POSLOVNI PRIHODI	14	9.321.920	8.267.922
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		214.947	254.973
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu			6.541
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		8.933.189	7.877.908
Ostali poslovni prihodi		173.784	128.500
POSLOVNI RASHODI	15	8.080.382	8.250.295
Nabavna vrijednost prodate robe		117.763	126.458
Troškovi materijala		1.127.296	915.536
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (a+b)		3.005.260	4.035.476
a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada		2.366.599	2.922.910
b) Ostali lični rashodi		638.681	1.112.566
Troškovi proizvodnih usluga		1.976.392	1.799.881
Troškovi amortizacije i rezervisanja (a+b)		825.852	838.035
a) Troškovi amortizacije		701.129	838.035
b) Troškovi rezervisanja		124.723	
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		958.318	459.694
Troškovi poreza		39.446	45.499
Troškovi doprinosa		30.055	29.716
POSLOVNI DOBITAK		1.241.538	17.627
FINANSIJSKI PRIHODI	16	44.371	26.815
FINANSIJSKI RASHODI	17	4.747	20.265
DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI		1.281.162	24.177
OSTALI PRIHODI	18	742.416	656.030
OSTALI RASHODI	19	931.756	872.781
RASH. OD USKL. VRIJ. STALNE IMOVINE			3.543
PRIH. PO OSN. ISPR. GREŠ. IZ RANIJ. GOD.		3.200	
RASH. PO OSN. ISPR. GREŠ. IZ RAN. GODINA		4.006	14.069
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		1.091.016	(210.185)
Poreski rashodi perioda			
Neto dobitak tekuće godine		1.091.016	
Neto gubitak tekuće godine			210.185
UKUPNI PRIHODI		10.111.907	8.950.767
UKUPNI RASHODI		9.020.891	9.160.954

Lice sa licencom
Ljupko Miletić

Direktor
Bajić Aleksandar

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2015. godine

U KM

P O Z I C I J A	<u>Tekuća godina</u>	<u>Prethodna godina</u>
Neto dobitak/(gubitak) perioda	1.091.016	(210.187)
Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi	79.528	87.200
Ukupan neto dobitak/(gubitak) perioda	1.170.539	(122.987)

Lice sa licencom
Ljupko Miletić

Direktor
Bajić Aleksandar

BILANS TOKOVA GOTOVINE
(Izvještaj o tokovima gotovine)
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U KM

Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	11.711.998	8.988.091
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	11.427.663	8.788.823
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	284.335	199.268
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.235.055	8.631.506
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	5.189.809	3.333.272
Odl. po osn. ispl. zarada, nakn.zarada i ost.lič. rashoda	2.904.816	3.956.365
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	4.746	20.265
Odlivi po osnovu poreza na dobit		41.911
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	2.135.684	1.279.693
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.476.943	356.585
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	126.286	23.715
Prilivi po osnovu prodaje postrojenja, opreme,	86.580	
Prilivo po osnovu kamata	39.398	23.273
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	308	442
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.369.348	466.033
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja,opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	1.369.348	466.033
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.243.062	442.318
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	39.849	89.714
Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	39.849	89.714
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	39.849	89.714
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	11.838.284	9.011.806
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	11.644.252	9.187.253
NETO PRILIV GOTOVINE	194.032	
NETO ODLIV GOTOVINE		175.447
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	384.551	559.998
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA	578.583	384.551

Lice sa licencom
Ljupko Miletić

Direktor
Bajić Aleksandar

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	Akcijski kapital	Revaloriza cione rezerve	Akumulisa ni neraspoređ eni dobitak/nep okriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan				
31.12.2014/01.01.2015. godine	9.603.944	6.719.063	(2.008.553)	14.314.454
Efekti promjena u računov. politikama				
Efekti ispravke grešaka				
14. Ponovno iskazano stanje na				
dan 1.1.2015. godine	9.603.944	6.719.063	(2.008.553)	14.314.454
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		(79.523)		(79.523)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			1.091.016	1.091.016
Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu			79.523	79.523
Stanje na dan 31.12.2015.				
godine	9.603.944	6.639.540	(838.014)	15.405.470

Lice sa licencom
Ljupko Miletić

Direktor
Bajić Aleksandar

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo se smatra preduzećem koji ima javnu odgovornost te je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Aleksandar Bajić, direktor
2. Ljupko Miletić, finansijski rukovodilac

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promenama na kapitalu) kao i Bruto bilans, popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Ljupko Miletić, finansijski rukovodilac
2. Jasna Leković, knjigovođa.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Društvo vrši identifikaciju i praćenje troškova prema zahtjevima MRS 14 – Izveštavanje po segmentima.

1.7. Interna kontrola je organizovana kao poseban organizacioni deo i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mesta.

1.8. Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Republici Srpskoj i BiH. U skladu sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske izrada godišnjeg obračuna se temelji na Međunarodnim računovodstvenim

standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) kao i na pratećim upustvima, obavještenjima i smjernicama koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Pored navedenih računovodstvenih standarda, kod sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja korišteni su propisi iz oblasti poreske regulative (Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima i dr.), Zakon o privrednim društvima, Zakon o deviznom poslovanju, kao i drugi zakonski i podzakonski propisi koji su bili na snazi u momentu nastanka poslovnih događaja i njihovog evidentiranja.

1.9. Od strane nadležnih organa Društva i ovlaštenih pojedinaca na osnovu Zakona o privrednim društvima, Zakona o računovodstvu i reviziji i dr, donijete su:

- Pravilnikom o računovodstvu,
- Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- Pravilnik o vršenju popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem,

Pojedinačna pitanja regulisana su posebnim odlukama i to:

- Odluka o popisu sredstava, potraživanja i obaveza,
- Odluka o usvajanju elaborata o popisu imovine sa stanjem na dan 31.12.2015. godine,
- Odluka o otpisu sitnog inventara i alata,
- Odluka o otpisu osnovnih sredstava,
- Odluka o ispravci potraživanja i dr.

1.10. Finansijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji se primjenjuju u RS.

1.11. Pored MRS i MRSFI, kod sastavljanja godišnjeg finansijskog izvještaja, korišteni su propisi iz oblasti poreske regulative (Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o PDV-u i dr.), Zakon o privrednim društvima, Zakon o računovodstvu, kao i drugi zakonski i podzakonski propisi koji su bili na snazi u momentu nastanka poslovnih događaja i njihovog evidentiranja.

1.12. Kod sastavljanja finansijskih izvještaja korištene su računovodstvene politike, prema Pravilniku o računovodstvu Društva, koji je usvojen od strane Upravnog odbora Društva 25. maja 2012. godine, sa izmjenama dana 06.02.2013, 31.12.2013. i 25.02.2014. godine.

1.13. Revizorski tim:

1. Manojlović Nenad, ovlašćeni revizor
2. Dobrić Danijela, računovodstveni tehničar

1.14. Vreme trajanja revizije kod klijenta od 27.12.2015. godine do 21.03.2016. godine.:

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Komunalno preduzeće „Čistoća“ je osnovano 1955.godine. Sada posluje pod nazivom Privredno društvo za komunalne usluge „ČISTOĆA“ ad Banja Luka i pravni je sljedbenik Osnovnog državnog javnog komunalnog preduzeća „Čistoća“ Banja Luka.

Dana 19.09.2001.godine izvršen je upis promjene svojine državnog kapitala u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala („Sl.gl. RS“ br: 24/98) i promjena oblika u skladu sa Zakonom o preduzećima („Sl.gl. RS“ br: 24/98).

Skraćeni naziv preduzeća: „Čistoća“ ad Banja Luka.

Sjedište preduzeća: Braće Podgornika br. 2, Banja Luka.

Registracija preduzeća: Kod Osnovnog suda u Banjoj Luci pod br: 1-10-11.

JIB kod Poreske uprave RS: 4400849160004

PDV broj kod Uprave za indirektno oporezivanje BiH: 400849160004.

Dana 09.09.2011.godine je izvršena promjena vlasničke strukture kapitala Društva tako da je grad Banja Luka postao akcionar sa 30% učešća u kapitalu. Kako je Grad ugovorna strana u najvećem dijelu poslovnih aktivnosti iz djelatnosti Društva, to se i u smislu Zakona o privrednim društvima smatra povezanim licem.

Akcijski kapital Društva obuhvata 9.603.944 obične akcije, nominalne vrijednosti od 1 KM. Akcije Društva kotiraju na Banjalučkoj berzi pod oznakom CIST-R-A od 01.07.2002.godine, kada su uvrštene na slobodno berzansko tržište, a od 22.05.2009.godine na službeno berzansko tržište liste „B“. Prema izvještajima sa Banjalučke berze u toku 52 sedmice najviša cijena akcije je bila 0,69 KM, a najniža 0,634 KM.

Na dan 31.12.2015.godine učešće Fondova u kapitalu Društva je 39,29%, učešće grada Banja Luka 30,00%

Tržnice 26,14 %i sitnih akcionara 4,57%.

Osnovna djelatnost Društva je prikupljanje otpada od domaćinstava i poslovnih subjekata; pražnjenje i čišćenje septičkih jama i tankova; odvođa otpadnih voda; servisiranje hemijskih toaleta; prikupljanje opasnog otpada; reciklaža (prerada) razvrstanih materijala; održavanje i popravka motornih vozila; trgovina na veliko otpadom i ostacima; čišćenje ulica i uklanjanje snijega i leda i druge aktivnosti definisane Statutom Privrednog društva za komunalne usluge „Čistoća“ AD.

Ukupna uslužna aktivnost Društva organizovana je u sektore, profitne centre, službe i odjeljenja:

1. Sektor operative

1.1. PC javna higijena, sekundarne sirovine i zimska služba

1.1.1. Služba ručno čišćenje

1.1.2. Služba mašinsko čišćenje

1.1.3. Služba sekundarne sirovine

1.2. PC odvoz otpada i kanalizacija

1.2.1. Služba voznog parka

1.2.2. Odjeljenje održavanja vozila

1.2.3. Služba čuvarskih poslova

2. Sektor ekonomskih poslova

2.1. Služba za računovodstvo i finansije

2.2. Služba za komercijalne poslove

3. Sektor pravnih i opštih poslova

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Sl.gl. RS“ br: 94/2015) Društvo je razvrstano u **veliko pravno lice**.

Broj i struktura radnika

„Čistoća“ ad Banja Luka je u proteklom periodu obavljala registrovanu djelatnost komunalnih usluga, sa prosječno 208 zaposlenih radnika. Na dan 31.12.2015.godine zaposleno je 204 radnika.

Raspored po radnim jedinicama je prikazan u sljedećoj tabeli:

	Radna jedinica	Broj radnika
01	GENERALNI DIREKTOR	
	v.d. Generalni direktor	1
	Sekretarica generalnog direktor	1
	Vozač putničkog motornog vozila	1
02	INTERNI REVIZOR	1
03	SEKTOR OPERATIVE	
	PC Javna higijena,sek.sirovine i zimska sl.	
	Služba za ručno čišćenje	53
	Služba za mašinsko čišćenje	27
	Služba za sekundarne sirovine	11
	PC Odvoz otpada i kanalizacija	70
	Služba voznog parka	2
	Odjeljenje održavanja vozila	11
	Služba čuvarskih poslova	4
04	SEKTOR EKONOMSKIH POSLOVA	
	Služba za računovodstvo i finansije	7
	Služba za komercijalne poslove	10
05	SEKTOR PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA	5
	Ukupno	204

Prema kvalifikacionoj strukturi stanje na dan 31.12.2015.godine je prikazano u tabeli:

Kvalifikaciona struktura	Stanje 31.12.2015.
VSS	13
VS	1
VKV	2
SSS	28
KV	75
PK	85

NK	
Ukupno:	204

Starosna struktura:

20-30 godina	31-40 godina	41-50 godina	51-60 godina	preko 60 godina
11	38	86	68	1

Polna struktura:

Muško	Žensko
172	32

Na neodređeno vrijeme zaposleno je 195 radnika, a na određeno 9 radnika.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi predstavljaju pojedinačno najznačajniji trošak u poslovanju „Čistoća“ ad Banja Luka, koji u ukupnim rashodima Društva učestvuju sa 33,31 % i u ukupnom prihodu sa 29,72 %.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinostni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne menja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promene i obrazlože razlog promene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti,

Kada dođe do značajnih odstupanja fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost ista se vrednuju prema fer vrijednosti. Efekat revalorizacije nematerijalnih ulaganja bilansira se kao i efekat revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme. Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. U bilansu se nematerijalna ulaganja iskazuju po sadašnjoj vrijednosti.

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema i biološka sredstva, izuzimajući šume, vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene delova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspeha.

Dana 14.05.2012.godine je izvršena revizija procjene vrijednosti zemljišta Društva, sa povećanim iznosom efekata revalorizacije, s ciljem da se pruži prava informacija o tržišnoj tj. fer vrijednosti zemljišta

4.3. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište i šume je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacione stope nisu se mijenjale i bile su sledeće:

Grupa sredstava	2015 godina	2014 godina
Nematerijalna ulaganja	20%	20%
Građevinski objekti	1.3 % do 10 %	1.3 % do 10 %
Kancelarijski namještaj	10-12.5 %	10-12.5 %
Transportna sredstva	14,30 %	14,3 0%
Računarska oprema	25 %	25 %

4.5. UČEŠĆA U KAPITALU

Učešće u kapitalu zavisnih društava se evidentira ako je vlasništvo u iznosu većem od 50 % kapitala po osnovu kojih se obezbjeđuje kontrola poslovanja društva, a u pridruženo društvo ako je vlasništvo 20% do 50% kapitala čime se ostvaruje značajan uticaj ali ne i kontrola na poslovanje zavisnog društva.

Ulaganja u zavisna društva vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualno obezvrjeđenje.

Kontrola zavisnih društava od strane Društva se postiže ukoliko Društvo:

2. Ima moć upravljanja nad subjektom,
3. Je izloženo, ili ima prava, na promjenjive prinose od svog učešća u subjektu, i
4. Ima mogućnosti korišćenja svoje moći upravljanja subjektom da bi se uticalo na visinu svojih prinosa.

Ulaganja u pridružena društva iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjena za eventualno obezvrjeđenje. Prema ovoj metodi, ulaganje u pridruženo društvo iskazuje se po trošku nabavke, bez uključivanja promjena vrijednosti učešća koje potiču iz rezultata. Prihod odnosno rashod od ulaganja po osnovu učešća u rezultatu (dobitku ili gubitku) pridruženog društva priznaje se samo do obima u kome se prima dividenda u trenutku raspodjele, odnosno do obima u kome se snosi teret pokrića gubitka od strane pridruženog društva.

U učešća u kapitalu spadaju: učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica.

Učešće u kapitalu pravnih lica čiji se bilansi uključuju u konsolidovani bilans vrednuje se po knjigovodstvenoj vrednosti (paragraf 2 MRS 39 – Finansijski instrumenti: odmeravanje i priznavanje). Međutim ako je zavisno pravno lice sa sedištem u drugoj državi, bilans tog pravnog lica je u valuti te države. Za potrebe konsolidovanja taj bilans biće preračunat u nacionalnu valutu i to: pozicije bilansa stanja po srednjem kursu na dan bilansa a pozicije bilansa uspeha po srednjem kursu na sredini perioda koji obuhvata bilans uspeha. Dakle i udeo u kapitalu matičnog preduzeća kod zavisnog preduzeća iz druge države biće iskazan po srednjem kursu na dan bilansa. Da se kod konsolidovanog bilansa ne bi javila razlika između iznosa učešća u kapitalu i iznosa udela u kapitalu, učešće u kapitalu zavisnog preduzeća u drugoj državi treba vrednovati po srednjem kursu valute te države na dan bilansa.

Učešće u kapitalu pravnih lica čiji se bilansi ne uključuju u konsolidovani bilans vrednuju se ovako:

- ako su dati u nacionalnoj valuti po knjigovodstvenoj vrednosti,
- ako su izraženi u akcijama koje se kotiraju na berzi po berzanskoj ceni akcije na dan bilansa. Pozitivni efekat se evidentira u korist revalorizacione rezerve a negativni na teret ranije ostvarene revalorizacione rezerve a ako te rezerve nema na teret rashoda obezvređenja,

- ako su izraženi u stranoj valuti preračunavaju se na srednji kurs na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike se evidentiraju u korist finansijskih prihoda a negativne kursne razlike na teret finansijskih rashoda.

4.6. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kreditni se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti. Krediti se direktno otpisuju za iznos dokumentovane nenaplativosti, a indirektno po odluci rukovodstva u slučaju ne izvršenja naplate o roku dospjeća.

Hartije od vrijednosti, otkupljene sopstvene akcije i udjeli procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža.

4.7. ZALIHE I DATI AVANSI

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.8. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

4.8.1. Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za indirektni otpis, po odluci rukovodstva, vjerovatno nenaplativih potraživanja odnosno za direktni otpis ako je nenaplativost potraživanja dokumentovana.

Obaveza Društva je da vrši ispravku, odnosno indirektni otpis za potraživanja od kupaca starija od 12 mjeseci.

Društvo vrši direktni otpis svih nenaplaćenih i neutuženih potraživanja starih **preko 5 godina**.

4.8.2. Finansijski plasmani i potraživanja u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.8.3. Indirektno otpisivanje plasmana i potraživanja vrši se procjenom, a kriterij za otpis je ako je proteklo više od godinu dana od valute plaćanja.

4.8.4 Zastarjela potraživanja direktno se otpisuju na teret rashoda.

4.8.5. Porez na dodatu vrijednost obračunat od strane dobavljača i po osnovu uvoza iskazuje se u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost kupcima.

4.9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti i plasmani povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti u zemlji, kratkoročni krediti u inostranstvu, dio dugoročnih kredita i hartija od vrijednosti koji dospijeva za naplatu do godinu dana, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju, finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i otkupljene sopstvene akcije namjenjene prodaji i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju, kao i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni krediti i hartije od vrednosti u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Hartije od vrednosti uključene na listu kotacije berze efekata vrednuju se po berzanskoj ceni na dan bilansa. Pozitivni efekti promene cene hartije od vrednosti evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativni na teret finansijskih rashoda. Kratkoročni finansijski plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospeća indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

4.10. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.11. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

obuhvataju unaprijed plaćene odnosno fakturisane troškove i prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturisani a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu.

5. PROCENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital spadaju: osnovni kapital umanjen za upisani neuplaćeni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrijednosti i gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrijednosti kapitala.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstva,
- rezervisanja za zadržane kaucije i depozite,
- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za verovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu kovertovati u kapital, obaveze prema povezanim pravnim licima, obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti, dugoročni krediti u zemlji, dugoročni krediti u inostranstvu, dugoročne obaveze po finansijskom lizingu u zemlji i inostranstvu, dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenju vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima, obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti, kratkoročni krediti u zemlji, kratkoročni krediti u inostranstvu, dio dugoročnih kredita i dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu koje dospjevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenju vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.5. KRATKOROČNE OBAVEZE KLASIFIKOVANE U GRUPU SA SREDSTVIMA NAMIJENJENIM ZA PRODAJU ILI OTUĐENJE

U kratkoročne obaveze klasifikovane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje spadaju obaveze po osnovu stalnih sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja. Ove obaveze obuhvataju se u skladu sa MSFI 5 - Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koje prestaje.

5.6. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na doatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

5.7. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobitak.

5.8. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

5.9. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze obuhvataju dugoročne i kratkoročne odložene poreske obaveze i kvantificiraju se u skladu sa zakonom o porezu na dobitak i MRS 12 - Porez na dobitak, a evidentiraju se na teret poreskih rashoda perioda.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	31.12.2015.	31.12.2014.	Indeks
1 EUR	1.95583	1.95583	100

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe i učinaka umanjene za poreske dažbine i date popuste nezavisno od momenta naplate,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po cijeni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj cijeni,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namijenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, ukidanja rezervisanja i ostali poslovni prihodi.

Poslovni prihodi koriguju se na više za povećanje vrijednosti zaliha učinaka i na niže za smanjenje vrijednosti zaliha učinaka.

7.1.2. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, od učešća u dobitku povezanih pravnih lica, od pozitivnih kursnih razlika, dobiti po osnovu promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine i ostali finansijski prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika, otpisi dugoročnih finansijskih plasmana, gubici po osnovu promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine, rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: dobiti od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava, učešća u kapitalu, dugoročnih hartija od vrijednosti i materijala, dobiti po osnovu ulaganja u nekretnine, viškovi osim viškova zaliha učinaka, prihodi od smanjenja obaveza, dobiti po osnovu prodaje stalnih sredstava klasifikovanih kao stalna sredstva namijenjena otuđenju, naplaćena otpisana potraživanja i ostali nepomenuti prihodi..

7.3.1. Ostale rashode čine: gubici po osnovu rashodovanja, otpisa i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu, dugoročnih hartija od vrijednosti i materijala, manjkovi osim manjkova zaliha učinaka, otpisi obrtnih sredstava, gubici po osnovu prodaje stalnih sredstava

klasifikovanih kao stalna sredstva namijenjena otuđenju, gubici po osnovu ulaganja u nekretnine i ostali nepomenuti rashodi.

7.4. DOBICI I GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U REZULTATU

7.4.1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobiti po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju, dobiti po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, dobiti po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski dobiti od planova definisanih primanja, efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali dobiti utvrđeni direktno u kapitalu.

7.4.2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su: gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski gubici od planova definisanih primanja, efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu.

7.5. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI STALNE IMOVINE

7.5.1. Prihode od usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: prihodi od revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i prihodi po osnovu poništavanja imparitetnih gubitaka.

7.5.2. Rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: rashodi po osnovu revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i rashodi po osnovu priznavanja imparitetnih gubitaka.

7.6. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit »Službeni glasnik RS«. Poreska osnovica utvrđuje se poreskim bilansom i poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srbije ne onemogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od deset godina.

7.7. POREZI I DOPRINOSI KOJI NE ZAVISE OD REZULTATA

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi se evidentiraju u okviru ostalih poslovnih rashoda.

7.8. POREZI I DOPRINOSI ZA OBEZBJEĐENJE SOCIJALNE SIGURNOSTI ZAPOSLENIH

U skladu sa važećim propisima i usvojenim računovodstvenim politikama, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za

njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

U KM

	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	178.027	178.027
Povećanja:		
Nove nabavke		
Procena i revalorizacija		
Smanjenja:		
Rashod, prodaja i drugo		
Stanje na kraju godine	178.027	178.027
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	72.080	72.080
Povećanja:	18.489	18.489
Amortizacija	18.489	18.489
Procena		
Smanjenja:		
Kumulirana ispravka u otuđenju		
Stanje na kraju godine	90.569	90.569
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2015. godine	87.458	87.458
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2014. godine	105.947	105.947

Nematerijalna ulaganja se odnose na računarske programe pretežno za potrebe računovodstva (glavna knjiga, osnovna sredstva, kupci, dobavljači, plate), te geodetski i regulacioni planovi.

2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U KM

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije nekretnine	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	7.597.050	6.707.215	9.130.657		23.434.922
Povećanja:		707.854	1.296.877		2.004.731
Nove nabavke		707.854	1.296.877		2.004.731
Procena i revalorizacija					
Smanjenja:		69.054	1.385.432		1.454.486
Rashod, prodaja i drugo		69.054	1.385.432		1.454.486
Stanje na kraju godine	7.597.050	7.346.015	9.042.102		23.985.167
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine		3.616.527	7.861.685		11.478.212
Povećanja:		169.840	512.800		682.640
Amortizacija		169.840	512.800		682.640
Procena					
Smanjenja:		63.896	1.345.445		1.409.341
Kumulirana ispravka u otuđenju		63.896	1.345.445		1.409.341
Stanje na kraju godine		3.722.471	7.029.040		10.751.511
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2015. godine	7.597.050	3.623.544	2.013.062		13.233.656
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2014. godine	7.597.050	3.090.688	1.268.972		11.956.710

Zemljište

U toku godine zemljište je reklasifikovano sa nematerijalnih ulaganja na nekretnine u iznosu od 7.597.050 KM i korigovane uporedne informacije za isti iznos.

Na dan bilansa stanja Društvo ima evidenciju zemljišta, koje parcele se nalaze na dva lokaliteta ukupne površine 25.548 m². U ZK ulošcima zemljište je upisano u vlasničkom listu kao društvena svojina, a pravo korištenja je na „Čistoća“ ad Banja Luka.

Društvo nema hipoteka niti zaloga nad svojim nekretninama, postrojenjima i opremom na dan 31.12.2015

U toku 2015. godine povećana je nabavna vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 516.079,31 KM i to:

• vanjska rasvjeta	17.796,28 KM
• vodovod i kanalizacija	3.853,00 KM
• ograda kruga	25.149,64 KM
• crpna stanica	5.480,00 KM
• mehanička radiona, garaže i skladište soli	463.800,39 KM.

Izgrađena je nova garaža sa 9 mjesta u iznosu od 121.339,80 KM i objekat za skladištenje soli u iznosu od 70.434,63 KM.

Rashod građevinskih objekata:

Naziv građevinskog objekta	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
kiosk kapije 2-	40.228,30	40.22830	0
nastrešnica soli	28.825,45	23.668,13	5.157,32
Ukupno	69.053,75	63.896,43	5.157,32

Povećanje vrijednosti opreme za nova ulaganju je **318.268,74 KM** i odnosi se na remont teretnih kamiona za prevoz smeća.

Nabavljeno je nove opreme (8 kamiona, 2 traktora , posipač soli , 2 usisivača lista i dr.) u iznosu od **978.608,47 KM**.

Rashod opreme:

Naziv osnovnog sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
Tam kanaldžet	229.188,52	229.188,52	0
Računari, namještaj	27.450,51	27.315,64	134,87
Ukupno	256.638,62	256.504,16	134,87

Pregled prodane opreme

Naziv osnovnog sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
Kamioni	1.128.792,97	1.088.941,04	39.851,93

3. UČEŠĆA U KAPITALU I OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U KM

	Dugoročni krediti u zemlji	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	4.113	4.113
Povećanje		
Smanjenje	308	308
Vrijednost na kraju godine	3.805	3.805
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	3.544	3.544
Povećanje		
Smanjenje		
Vrijednost na kraju godine	3.544	3.544
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2015. godine	261	261
31.12.2014. godine	569	569

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12.2015.godine iznose 3.805,20 KM i odnose se na kredite odobrene radnicima.

Vuković Momčilo iznos od 414,90 KM, Kajkut Željko 261,30 KM, Malešević Nedeljko iznos od 1.697,00 KM i Radetić Gordana iznos od 1.432,00 KM ne vraćaju pa su isti tuženi.

4. ZALIHE I DATI AVANSI

U KM

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Materijal	253.389	213.727
2. Roba	6.061	2.953
I Zalihe, neto	259.450	216.680
1. Bruto dati avansi	253.748	531
II Dati avansi - ukupno	253.748	531
III ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	513.198	217.211

Struktura zaliha materijala na skladištu je sljedeća: 31.12.2015.

- sirovina i materijala	24.511.38 KM
- zalihe goriva imaziva	22.798.08 KM
- zalihe kancelarijskog materijala	5.703.47 KM
- zalihe rezervnih dijelova	164.589.25 KM
- zalihe u restoranu	3.811.57 KM
- zalihe sitnog inventara	1.954.89 KM
- zalihe HTZ opreme	18.760.11 KM
- zalihe auto-guma	11.260.36 KM
Ukupno	253.389.10 KM

Dati avansi

Na dan 31.12. 2015. godine evidentirani su dati avansi sledećim licima:

- Vagar Novi Sad	3.912 KM
- Dento San Novi Sad	10.718 KM
- Fiandri Oficina Italija	45.043 KM
- Wilenbrock Bremen, Njemačka	31.293 KM
- Unipersonale Paltome, Italija	136.908 KM
- Dati avasni u RS i F BiH	25.873 KM

Avansi su dati za nabavku opreme: vozila i četki.

5. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

U KM

	Kupci u zemlji	Druga kratkoroč na potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	5.528.228	58.021	2.117	5.588.366
Bruto stanje na kraju godine	4.763.235	75.728	26.692	4.865.655
Ispravka vrijednosti na početku godine	2.648.070			2.648.070
Ispravka vrijednosti na kraju godine	2.487.866			2.487.866
NETO STANJE				
31.12.2015. godine	2.275.369	75.728	26.692	2.377.789
31.12.2014. godine	2.880.158	58.021	2.117	2.940.296

Kratkoročna potraživanja od kupaca poslije ispravke 31.12.2015.
čine potraživanja :

- potraživanja od kupaca iz RS-pravna lica	890.308,70 KM
- potraživanja od kupaca iz RS- preduzetnici	161.010,45 KM
- potraživanja od kupaca iz RS – domaćinstva	1.196.602,68 KM
- potraživanja od kupaca iz Federacije BIH- pravna lica	27.224,15 KM
- potraživanja od kupaca iz Federacije BIH –preduzetnici	3,51 KM
- potraživanja od kupaca iz Brčko Distrikta – pravna lica	218,26 KM
Ukupno	2.275.367,75 KM
<u>Ispravka potraživanja</u>	<u>2.487.867,10 KM</u>
Bruto potraživanja	4.763.234,85 KM

Ispravka potraživanja:

Promjene na ispravci potraživanja su sledeće:

- Ispravka potraživanja na dan 01.01.2015. godine	2.648.069,82 KM
- Naplaćeno u toku godine u korist ostalih prihoda	- 426,607,87 KM
- Otpisano tokom godine zbog nenaplativosti na teret ispravke	- 351.285,69 KM
- Nova ispravka utvrđena procjenom na dana 31.12.2015. g. na teret ostalih rashoda	+ 617.690,84 KM
Ukupna ispravka potraživanja na dan 31.12.2015. godine	2.487.867,10 KM

Pregled najznačajnijih potraživanja od kupaca-pravnih lica iz Republike Srpske bez ispravke potraživanja prikazano je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv kupca	Mjesto	31.12.2015 KM	31.12.2014 KM
1.	Grad Banja Luka	Banja Luka	206.850,93	925.826,99
2.	Univ.Klinički centar	Banja Luka	244.349,70	289.477,73
3.	Duo Metal	Čelinac	136.120,05	136.120,05
4.	Studentski centar	Banja Luka	63.320,67	59.716,86
5.	Fudbalski klub Borac	Banja Luka	34.090,36	31.141,96
6.	Bova d.o.o	I.Sarajevo		22.898,13
7.	Gradska uprava odsjek CZ	Banja Luka		64.268,62
8.	KP Cvrcka	Kneževo	31.941,40	31.941,40
9.	KP Park	Prnjavor	23.740,00	0,00
10.	Boska AD	Banja Luka	27.262,20	15.923,07
11.	Zavod za izgradnju	Banja Luka	16.772,92	11.860,70
12.	Ostali kupci		750.142,55	697.522,75
	UKUPNO:		1.534.590,78	2.334.419,11

Na dan 31.12.2015.godine izvršena je ispravka potraživanja od kupaca (indirektan otpis), knjižena na teret rashoda perioda, prema Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva u iznosu od 617.690,84 KM.

Druga kratkoročna potraživanja: 31.12.2015.

i odnose se na :

- potraživanje za bolovanje preko 30 dana	54.466,82 KM
- potraživanje za pretplaćene poreze na nepokretnosti	9.166,54 KM
- potraživanje za više plaćen porez na dobit	36,64 KM
- potraživanje od zaposlenih	0,00 KM
- <u>potraživanja od drugih lica</u>	<u>12.057,78 KM</u>
Ukupno:	75.727,78 KM

Na dan bilansa potraživanja od pravnih liva su uglavnom usaglašena, osim kod kupaca koji su tuženi ili koji nisu odgovorili na konfirmacije.

6. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U KM

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Poslovni računi - domaća valuta	563.391	380.426
Poslovni računi - strana valuta	6.322	863
Blagajna - domaća valuta	31	3.261
Ostala novčana sredstva	8.838	
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	<u>578.582</u>	<u>384.550</u>

7. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U KM

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Unaprijed plaćeni troškovi	36.850	34.987
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	146	2.103
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	<u>36.996</u>	<u>37.090</u>

AVR odnose se na:

- unaprijed plaćene premije osiguranja	16.430,49 KM
- unaprijed plaćena drumarina	11.364,16 KM
- plaćeni troškovi prevoza radnika za januar naredne godine	9.055,54 KM
- <u>kamate po finansijskom lizingu</u>	<u>146,65 KM</u>
Ukupno:	36.996,84 KM

8. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Akcijski kapital	9.603.944	9.603.944
I. Osnovni kapital	9.603.944	9.603.944
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	6.639.540	6.719.063
II. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici	6.639.540	6.719.063
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.170.539	
III. Neraspoređeni dobitak	1.170.539	
1. Gubitak ranijih godina	(2.008.552)	(1.885.566)
2. Gubitak tekuće godine		(122.986)
IV. Gubitak (1 do 2)	(2.008.552)	(2.008.552)
KAPITAL (I do III-IV)	15.405.471	14.314.455

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM/akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV. Ukupni kapital na dan bilansiranja 31.12.2015.godine je u iznosu od 15.405.471,00 KM.

Revalorizacione rezerve se prenose iz ranijih perioda, a nastale su procjenom fer vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme. Revalorizacione rezerve su umanjene za iznos razlike amortizacije po nabavnoj i po procjenjenoj vrijednosti sredstava u iznosu od 79.523 KM.

9. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	79.318	94.578
Dugoročna rezervisanja - ukupno	79.318	94.578

Dugoročna rezervisanja iznose 79.318,00 KM i odnose se na rezervisanja po primjeni MRS 19 primanja zaposlenih za otpremnine i jubilarne naknade.

10. DUGOROČNE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
	<u> </u>	<u> </u>
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu u zemlji		13.237
Ostale dugoročne obaveze		456
Dugoročne finansijske obaveze - ukupno	<u><u> </u></u>	<u><u>13.693</u></u>

11. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE I KRATKOROČNE OBAVEZE KLASIFIKOVANE U GRUPU SA SREDSTVIMA NAMIJENJENIM ZA PRODAJU ILI OTUĐENJE

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
	<u> </u>	<u> </u>
Dio dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu koje dospjevaju za plaćanje do jedne godine	13.237	52.123
Ostale kratkoročne finansijske obaveze (osim kratk. obaveza klasifikovanih u grupu sred. nam. za prodaju ili otuđenje)	455	1.642
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno	<u><u>13.692</u></u>	<u><u>53.765</u></u>
Kratkoročne obaveze klasifikovane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje	<u><u> </u></u>	<u><u> </u></u>

Dugoročne obaveze koje dospijevaju do godinu dana u iznosu od 13.236,97 KM, odnose se na finansijski lizing po ugovorima sa VB Leasing Sarajevo, broj: 12692 od 12.04.2010.godine.

Ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 455,96 KM odnose se na osiguranje vozila Iveco po osnovu lizinga.

12. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE I TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Primitljeni avansi, depoziti i kaucije	53.424	44.172
2. Dobavljači u zemlji	926.913	797.151
3. Dobavljači u inostranstvu	432	432
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 3)	980.337	841.755
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojim se refundiraju	124.020	142.354
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	9.165	10.822
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	65.653	75.407
4. Obaveze za porez na ostala lična primanja	183	183
5. Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	901	901
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 5)	198.838	229.667
1. Obaveze prema zaposlenima	25.378	25.378
2. Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	200	240
3. Ostale obaveze	141.320	10.321
III Druge obaveze - ukupno (1 do 3)	141.520	35.939
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	46.707	46.707
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	5.673	5.375
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	2.513	2.949
3. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	578	33
IV Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit (1 do 3)	8.764	8.357
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do IV)	1.329.459	1.162.425

=====

=====

Tekuće obaveze za porez na dobit

=====

=====

Primljeni avansi iskazani u iznosu od 53.424 KM se odnose na unaprijed naplaćene komunalne usluge od domaćinstava na dan 31.12.2015.godine.

Pregled najznačajnijih obaveza prema dobavljačima iz Republike Srpske, dat je u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Naziv dobavljača	Mjesto	31.12.2015. KM	31.12.2014. KM
1.	Dep-ot d.o.o	Banja Luka	629.690,60	618.746,63
2.	Hidraulika flex d.o.o	Laktaši	30.072,14	13.865,26
3.	Nes petrol	Banja Luka	74.844,31	0,00
4.	Tržnica	Banja Luka	10.375,43	2.275,51
5.	Autocentar Merkur	Banja Luka	16.920,19	2.073,72
6.	Ivecco d.o.o	Kuljani	30.175,41	0,00
7.	Ostali dobavljači		118.305,98	160.662,17
	UKUPNO:		910.384,06	797.623,29

Obaveze za zarade i naknade zarada, poreza i doprinosa odnose se na obračunate neisplaćene zarade i naknade zarada sa porezima i doprinosima za mjesec decembar 2015.godine.

Ostale obaveze u iznosu od 141.320 KM, odnose se na:

- članarine komorama, fondsolidarnosti i pogrešne doznake na žiro račun 16.596,40 KM
- naknade štete trećim licima 124.723,44 KM

Obaveze su uglavnom usaglašene.

13. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U KM

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
	=====	=====
Odloženi prihodi i primljene donacije		3.456
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno		3.456
	=====	=====

14. POSLOVNI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	214.947	254.973
2. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu		6.541
I Prihod od prodaje robe - ukupno (1 do 2)	214.947	261.514
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	8.933.189	7.877.908
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno (1 do 2)	8.933.189	7.877.908
Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	9.148.136	8.139.422
1. Prihodi od zakupnina	26.753	28.718
2. Prihodi od donacija	3.456	2.544
3. Prihodi iz namijenskih izvora finansiranja	125.432	71.631
4. Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	18.142	25.606
III Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 4)	173.783	128.499
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I do IV)	9.321.919	8.267.921

Poslovni prihodi

	31.12.2015.	31.12.2014.
Poslovne prihode za period :		
- prihodi od prodaje usluga	8.933.188,87 KM	7.877.907,71 KM
- prihodi od prodaje robe	214.947,05 KM	261.514,49 KM
- ostali poslovni prihodi	173.783,33 KM	128.499,51 KM
Ukupni prihodi:	9.321.919,25 KM	8.267.921,71 KM

Ovi prihodi su nastali od registrovanih djelatnostu, a to su:

- sakupljanje, odvoz smeća i drugog otpada na gradsku deponiju „DEP-OT“ Ramići-Banja Luka
- prikupljanje, otkup i baliranje sekundarnih sirovina
- pročepljenje kanalizacije i

-drugi poslovi po narudžbi koji su bliski registrovanoj djelatnosti.

Fakturisanje prikupljanja i odvoza komunalnog otpada iz domaćinstava u gradu vrši se na osnovu broja kvadrata korisnog stambenog prostora i cijene iz važećeg cjenovnika po m² (**0,138 KM/m²-sa PDV-om**), a za domaćinstva na selu fakturisanje se vrši na osnovu broja domaćinstava i cijene iz važećeg cjenovnika po domaćinstvu (**7,20 KM/domaćinstvu-sa PDV-om**). Cijene su povećane za 20 % od 01.03.2015. godine.

Korisnici naših usluga su:

- Ustanove
- AD, DOO
- samostalni preduzetnici (str, sztr, sur, agencije i drugi)
- domaćinstva u gradu i na selu.

Ukupan prihod „Čistoća“ ad Banja Luka veći je za 12,97% za period 01.01.-31.12.2015.godine u odnosu na isti period prošle godine.

Prodaja papira, kartona, najlona i PET ambalaže se odvija na osnovu ugovora.

Trgovačka knjiga i kalkulacije se vode za papir, karton, najlon i PET ambalažu.

Prihodi od prodaje sekundarnih sirovina manji su za 17,80 % ili 45.567.44 KM u odnosu na isti period prošle godine.

Prikupljene sekundarne sirovine :

	31.12.2015.		31.12.2014.
Papira-kartona	1.044.008 tona	Papira-kartona	1.160.528 tona
Najlona	102.320 tona	Najlona	59.165 tona
PET ambalaže	3.569 tona	PET ambalaže	8.923 tona
Šarenog najlona	19.707 tona	Šareni najlon	18.582 tone
Ukupno:	1.169.604.00 tona	Ukupno :	1.247.198 tone

Zaključen je Ugovor sa gradom Banja Luka broj 12-G-1262/15 dana 29.07.2015.godine, za održavanje javne higijene na području grada Banja Luka-čišćenje i odvoz otpada sa javnih površina, pranje saobraćajnih površina i održavanje objekata za odvodnju za 2015.godinu iznosi 974.998,44 KM sa uračunatim PDV-om. Ugovoreni poslovi će se obavljati do 31.12.2015.godine. Dana 10.07.2015. godine potpisan je Okvirni sporazuma za održavanje javne higijene na području Grada Banja Luka-čišćenje i odvoz otpada sa javnih površina, pranje saobraćajnih površina i održavanje objekata za odvodnju, broj: 12-G-1155/15, za period od 4 godine (od 01.07.2015-30.06.2019.) čija je vrijednost 9.395.240,40 KM sa uračunatim PDV-om.

Dana 29.07.2015. godine zaključen je ugovor broj 12-G-1260/15 sa Gradom Banja Luka za održavanje kontejnera od 1,1m³ za 2015. godinu u iznosu od 6.610,50 KM sa PDV-om.

Dana 28.10.2014.godine zaključena su dva ugovora za obavljanje usluga održavanja prohodnosti ulica, trotoara, mostova, trgova i drugih saobraćajnih površina za zimsku sezonu 2014/2015.godinu (prvo i drugo gradsko područje) na ukupan iznos od 645.610,00 KM sa PDV-om.

Prihod po osnovu odvoza otpada od domaćinstava veći je za 17,50% ili 685.17,17 KM u odnosu na isti period prošle godine.

Ukupan broj zaduženih domaćinstava za odvoz otpada u Gradu na dan 31.12.2015.godine je **52.024** odnosno **3.238.691,50 m²**, a prosječan procenat naplate za posmatrani period je 77,96 % ili veći za 1,50 % nego u istom periodu prošle godine.

Na seoskom području na dan 31.12.2015.godine bilo je 591 domaćinstava. Prosječan procenat naplate za posmatrani period je 65,49 % ili za 0,82 % manje nego u istom periodu prošle godine.

Ukupan broj zaduženih preduzeća za odvoz otpada u Gradu na dan 31.12.2015.godine je **1.582** sa **508.996,85 m²** i preduzetnika **2.020** sa **83.550.15 m²**.

Procenat naplate od pravnih lica je u toku 2015.godine 80,89 %, što je za 17,3% više nego u istom periodu prošle godine, a preduzetnika 67,92 % ili više 1,61 % u odnosu na prošlu godinu.

Veliki problem, sa kojim se susreće naše Preduzeće, predstavlja evidencija novih korisnika naših usluga, kao i odjava korisnika koji su prestali sa radom, jer ne postoji određeno zakonsko uporište koje bi omogućilo olakšan rad komunalnih preduzeća. Inkasanti ulažu velike napore kako bi evidentirali nove korisnike i korisnike koji su prestali koristiti naše usluge.

U periodu I-XII/ 2015.godine prevežena je sljedeća količina komunalnog otpada

Vrsta komunalnog otpada	Tone
Miješani komunalni otpad	49.965,24
Nerazvrstani građevinski otpad	4,80
Klaonički otpad	501,98
Neupotrebljiva roba iz trgovina	1,44
Građevinski otpad izmiješan sa smećem	535,04
Građevinski otpad sa betonom	133,10
Čista građevinska šuta bez betona	212,38
Čist iskop zemlje i kamena	374,48
Otpad sa zelenih površina	2.701,80
Neopasni tehnološki otpad	1.227,84
UKUPNO	55.658,10

Ostale poslovne prihode čine:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Prihodi od refundacije bolovanja	56.542,64 KM	39,962,39 KM
Prihodi od donacija	3.455,80 KM	2.544,20 KM
Prihodi od povrata doprinosa od fonda za rehabilitaciju invalida	43.464,03 KM	30,156,54 KM
Prihodi od zavoda za zapošljavanje	5.174,10 KM	1,512,42 KM
Prihodi od poklona	97,79 KM	
Prihodi od zakupnine objekata	26.752,59 KM	28.718,04 KM
Prihodi od smanj. obaveze poreza na nepokretnosti za 2012-2013-2014 godinu (ili Ostali prihodi iz budžeta)	20.153,90 KM	
Ostali poslovni prihodi		12.000,00 KM
Prihodi od predujma	9.298,27 KM	8,279,55 KM
Prefakturisani računi	8.844,21 KM	5,326,37 KM
Ukupno :	173.783,33 KM	128.499,51 KM

U ostalim poslovnim prihodima su i iznosi od gotovinske naplate korištene vode od strane jednog radnika „Čistoće“ i dva penzionera koji su privremeno smješteni u poslovnim prostorijama stare „Čistoće“ u ul. Ljupka Račića br. 6.

Penzioner Bajić Drago koristi privremeno prostorije na osnovu odluke Radničkog savjeta broj 1065/90 od 29.08.1990.godine, radnik Koprena Ilija na osnovu Odluke Direktora broj 432/96

od 11.10.1996.godine i penzioner Đapić Željko na osnovu Odluke Upravnog odbora broj 1059/2001 od 22.10.2001.godine. Jedino je Odlukom Upravnog odbora definisano da je radnik Đapić Željko dužan ustupiti prostorije po potrebi i na zahtjev „Čistoće“. U slučaju ustupanja „Čistoća“ ne preuzima dalju obavezu smještaja imenovanog radnika.

15. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Nabavna vrijednost prodane robe	117.763	
I Nabavna vrijednost prodane robe - ukupno	117.763	
1. Troškovi materijala za izradu	123.024	58.078
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	430.236	253.969
3. Troškovi goriva i energije	574.035	603.489
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	1.127.295	915.536
1. Troškovi bruto zarada	2.018.877	2.392.764
2. Troškovi bruto naknada zarada	343.722	530.147
3. Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	3.980	38.307
4. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	638.680	1.074.257
III Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 4)	3.005.259	4.035.475
IV Troškovi amortizacije	701.129	838.035
Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja	124.723	
V Troškovi rezervisanja	124.723	
1. Troškovi transportnih usluga	102.864	133.788
2. Troškovi usluga održavanja	271.417	96.895
3. Troškovi zakupnina	8.500	1.193
4. Troškovi reklame i propagande	30.265	22.422
5. Troškovi ostalih usluga	1.563.347	1.545.581
VI Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	1.976.393	1.799.879
1. Troškovi neproizvodnih usluga	84.182	48.944

2. Troškovi reprezentacije	37.962	19.108
3. Troškovi premije osiguranja	35.239	57.942
4. Troškovi platnog prometa	25.327	21.765
5. Troškovi članarina	4.822	7.585
6. Troškovi poreza	39.446	45.499
7. Troškovi doprinosa	30.055	29.716
8. Ostali nematerijalni troškovi	770.785	304.350
VII Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	1.027.818	534.909
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VII)	8.080.380	8.123.834

Troškovi materijala	31.12.2015.	31.12.2014.
	1.127.295,55 KM	915.536,03 KM
i oni obuhvataju:		
- troškove raznih materijala za obavljanje djelatnost	123.024,73 KM	58.077,96 KM
-troškove auto guma	75.957,66 KM	37.780,76 KM
-troškove HTZ opreme	58.541,88 KM	31.424,24 KM
-troškove sitnog alata i inventara	17.437,64 KM	10.732,73 KM
- troškove rezervnih dijelova	242.666,16 KM	140.942,05 KM
-troškove kancelarijskog materijala	35.632,42 KM	33.089,41 KM
- troškove goriva i maziva	515.439,72 KM	541.393,57 KM
- troškove električne energije	30.564,04 KM	39.999,06 KM
- i troškove vode	28.031,30 KM	20.724,55 KM
-troškovi gasa		1.371,70 KM

Troškovi goriva i maziva manji su za 5,0% u odnosu na isti period prošle godine. Na navedeno smanjenje znatno je uticala ugradnja mjernih uređaja (sonde) u pojedina vozila, koja pokazuju manju potrošnju u odnosu na period prije ugradnje mjernih uređaja.

Smanjenje troškova goriva i maziva iznosi 25.953,85 KM..

Kako je navedeno u računovodstvenim politikama, otpis sitnog inventara, HTZ opreme i auto-guma, vrši se jednokratnim otpisom prilikom njihovog stavljanja u upotrebu.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada odnose se na troškove neto zarada, neto naknada zarada, poreze i doprinose obračunate po stopama propisanim Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.

Troškove zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	31.12.2015.
troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.366.579,34 KM

Prosječan broj zaposlenih u izvještajnom periodu je 208 radnika. Prosječna bruto plata je 948,15 KM po radniku a neto 598,85 KM / radniku, i **manja 5,00 %** u odnosu na isti period prošle godine Prosječna bruto plata u istom periodu prošle godine bila je 1.010,69 KM a neto plata 629,44 KM po radniku. Prosječan broj zaposlenih za isti period prošle godine je 241 radnika.

Prosječno je odsutno sa posla po osnovu bolovanja 13,77 radnika- mjesečno (28.751 sata/2.088 sata).

Ostali lični rashodi

Ostali lični rashodi :	31.12.2015.	31.12.2014.
	638.680,87 KM	1.112.565,62 KM
i odnose se na:		
- za topli obrok	125.877,54 KM	538.485,14 KM
- za regres	136.191,26 KM	153.015,10 KM
- pomoći zaposlenima	21.414,90 KM	18.349,00 KM
- prevoz zaposlenih	105.346,54 KM	124.949,62 KM
- dnevnice i ostale troškove na službenom putu	37.218,32 KM	29.104,80 KM
- otpremnine	180.489,78 KM	207.302,54 KM
-ostale naknade zaposlenih-		
8 mart,Nova Godina	19.580,22 KM	0,00 KM
- naknade upravnom odboru		38.308,68 KM
-jubilarne naknade	6.633,48 KM	3.050,74 KM
-ugovori o djelu	5.928,83 KM	0,00 KM

Troškovi amortizacije

Kako je navedeno u računovodstvenim politikama, obračun amortizacije svih stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava u izvještajnom periodu vršen je na osnovu njihovog korisnog vijeka trajanja.

Ukupno obračunati troškovi amortizacije po revalorizaciji iznose 701.129,09 KM.

Troškovi usluga

Troškovi proizvodnih usluga:	31.12.2015.	31.12.2014.
	1.976.392,31 KM	1.799.880,62 KM
i odnose se na :		
- troškove usluga deponovanja otpada	1.515.454,83 KM	1.529.386,28 KM
- troškove reklame i propagande	30.264,84 KM	22.422,00 KM
- troškove poštanskih pošiljki	80.369,70 KM	107.412,10 KM
- troškove telefona i interneta	22.209,41 KM	19.355,81 KM
- troškovi prevoza	161,50 KM	0,00 KM
-ostale transportne usluge	123,20 KM	
-tekuće održavanje osnovnih sredstava (mehanizacije)	271.416,78 KM	96.895,14 KM
- ostale proizvodne usluge (zaštita na radu, odlaganje teč. otpada, troškovi zakupa i ostale proizvodne usluge)	56.392,05 KM	24.409,29 KM

Troškovi usluga deponovanja otpada manji su za 1 % ili 13.931,45 KM u odnosu na isti period prošle godine.

Troškovi PTT usluga - računi kupcima manji su za 25,18 % ili 27.042,40 KM u odnosu na isti period prošle godine.

Na osnovu ugovora o vršenju usluga prenosa računa zaključenog dana 13.01.2015.godine, između Preduzeća za poštanski saobraćaj RS ad Banja Luka i „Čistoća“ ad Banja Luka, poštarina za izvršene usluge prenosa pismonosnih pošiljaka – računa, obračunavaće se po 0,70 KM za svaku pismonosnu pošiljku - račun. Ugovor je zaključen na period do 31.12.2015.godine.

Zakon o poštanskim uslugama, koji je u RS stupio na snagu, definiše pojam javnog poštanskog operatera koji je u većinskom vlasništvu države i koji je ovlašten da vrši sve vrste

poštanskih usluga, kao i pojam poštanskih oparetera koji su u privatnom vlasništvu i koji ne mogu vršiti takozvane rezervisane poštanske usluge, obavezuje da se dostava računa za izvršene usluge vrši isključivo putem Pošta RS.

„Čistoća“ ad Banja Luka trenutno ima 55.807 korisnika usluga odvoza smeća. Uzimajući u obzir da je cijena jedne pošiljke 0,70 KM, te da je potrebno mjesečno ispostaviti 55.807 računa putem Pošta RS, dobijamo mjesečni trošak PTT usluga u iznosu od 39.064,90 KM, što bi na godišnjem nivou predstavljalo trošak od 468.778,80 KM. Ovako visok trošak PTT usluga znatno bi uticao na poslovni rezultat Društva. Zbog toga se Društvo opredijelilo za slanje računa domaćinstvima jednom godišnje.

Troškovi usluga održavanja IS za izvještajni period iznose **11.031,00 KM** i to: po osnovu paušalne naknade (919,25 KM x 12 mjeseci).

Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava: **31.12.2015.** **31.12.2014.**
271.416,78 KM 96.895,14 KM

Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava veći su za 80,00 % ili 174.521,64 KM u odnosu na isti period prošle godine.

Na odvozu i deponovanju otpada angažovana je sljedeća mehanizacija:

Redni broj	Vrsta vozila	Broj vozila
1.	Grafer	4
2.	Cisterna	5
3.	Kiper	6
4.	Kanaldžet	1
5.	Fekalac	1
6.	Podizač	5
7.	Specijalka	16
8.	Čistilica	5
9.	Viljuškar	2
10.	Utovarivač	1
11.	Traktor	17
12.	Putničko vozilo	1
13.	Teretna dostavna vozila	10
14.	Kombi	1
15.	Kombinovano teretno vozilo-MAN	2
	UKUPNO	77

Vozila su uglavnom stara i dotrajala, pa su troškovi održavanja dosta visoki.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalne troškove i troškove neproizvodnih usluga :	31.12.2015.	31.12.2014.
	958.318,20 KM	459.694,02 KM
i odnose se na :		
- troškovi reprezentacije	37.962,51 KM	19.107,69 KM
- troškovi premije osiguranja imovine i zaposlenih	35.239,46 KM	57.942,03 KM
- troškovi platnog prometa	25.327,54 KM	21.764,87 KM
- troškovi članarina	4.821,66 KM	7.585,42 KM

- troškovi taksa i predujmova za sudske sporove	770.784,64 KM	304.350,19 KM
- troškovi neproizvodnih usluga (troškovi usluga revizije, advokata, notara, stručno obrazovanje i sl.	84.182,39 KM	48.943,82 KM

Troškovi poreza

Troškovi poreza u iznosu od **39.445,63 KM** odnose se na porez na imovinu, protivpožarnu naknadu, naknadu za korištenje šuma, komunalnu naknadu i naknadu za puteve. Najveća stavka je porez na imovinu.

Troškovi doprinosa

Troškovi doprinosa 30.054,73 KM, odnose se na doprinos za rehabilitaciju invalida 2.592,85 KM, doprinos za beneficirani staž 4.832,85 KM i fond solidarnosti u iznosu od 22.629,03 KM.

16. FINANSIJSKI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Prihodi od kamata	39.398	23.273
2. Ostali finansijski prihodi	4.973	3.542
Finansijski prihodi - ukupno (1 do 2)	44.371	26.815

Finansijski prihodi iskazani u iznosu od 44.371,72 KM, odnose se na obračunate zatezne kamate, kamate od banaka na deponovana novčana sredstva na žiro računima i stimulacije od strane kupaca sekundarnih sirovina na preuzete količine.

17. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Rashodi kamata	4.747	20.265
2. Negativne kursne razlike		
3. Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule		
4. Ostali finansijski rashodi		
Finansijski rashodi - ukupno (1 do 4)	4.747	20.265

Finansijski rashodi u iznosu od 4.746,83 KM, odnose se na kamate po finansijskom lizingu u iznosu od 1.956,57 KM i zatezne kamate u iznosu od 2.790,26 KM.

18. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	34.148	893
2. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih hartija od vrijednosti	2.100	
3. Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	3.628	1.917
4. Naplaćena otpisana potraživanja	426.608	433.509
5. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	275.932	219.710
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 5)	742.416	656.029
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih perioda	3.200	
III Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	3.200	
OSTALI PRIHODI - UKUPNO (I do II)	745.616	656.029
Ostali prihodi:	31.12.2015. 742.415,62 KM	31.12.2014. 656.030,18 KM
i odnose se na :		
- naplaćene prihode po osnovu dir. i indir.otpisa	426.607,87 KM	433.509,32 KM
- prihodi od naplaćenih taksi	251.596,60 KM	219.710,02 KM
-dobici od prodaje opreme	34.148,07 KM	893,46 KM
-dobici od hartia od vrijednosti	2.100,00 KM	0,00 KM
-prihode od naknade šteta	7.846,26 KM	0,00 KM
-prihodi od ukidanja neiskorištenih rezervisanja	15.260,00 KM	
-višak goriva	3.628,08 KM	1.917,38 KM
-ostale nepomenute prihode	1.228,74 KM	0,00 KM

19. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5.292	1.336
2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		1.427
3. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka		31.118
4. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	772.265	834.661
5. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala, robe i ostali rashodi	154.199	4.239
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 5)	931.756	872.781
Obezvrijeđenje dugoročnih finansijskih plasmana i dugoročnih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju		3.543
II Rashodi po osnovu obezvrijeđenja imovine - ukupno		3.543
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	4.006	14.069
III Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina - ukupno	4.006	14.069
OSTALI RASHODI - UKUPNO (I do III)	935.762	890.393
Ostali rashodi :	31.12.2015. 931.756,10 KM	31.12.2014. 872.780,96 KM
i odnose se na :		
-rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja (indirektni otpis)	617.691,84 KM	834.660,62 KM
- rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	154.573,90 KM	
-kazne za privredne prestupe i prekršaje	2.150,00 KM	2.150,00 KM
-izdaci za humanitarne i kulturne ciljeve-(donacije crkvama, sportskim društvima i kulturnim centrima)	144.661,67 KM	854,70 KM
-rashodi NPO	5.292,19 KM	3.997,78 KM

-manjkovi		31.117,86 KM
-ostali nepomenuti rashodi	13,30 KM	
-naknade štete trećim licima	7.374,20 KM	

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja izvršeni su prema Pravilniku o računovodstvenim politikama Društva i iznose 772.264,74 KM.

Prema članu 21. Pravilnika Društvo će vršiti indirektni otpis, odnosno ispravku vrijednosti svih potraživanja od domaćinstava starijih od 12 mjeseca, te indirektni otpis, odnosno ispravku vrijednosti, svih potraživanja pravnih lica i preduzetnika starijih od 12 mjeseci.

20. BILANS TOKOVIMA GOTOVINE

Društvo je u toku 2015. godine ostvarilo ukupno 11.838.285 KM priliva, a odliva 11.644.252 KM, pa je gotovinski saldo povećan za 194.033 KM u odnosu na prethodni datum bilansiranja.

Najveći dio priliva Društva je ostvaren iz poslovnih aktivnosti i to 11.711.999 KM (11.427.664 KM prilivi od kupaca i 284.335 KM iz ostalih priliva), 126.286 KM dijelom iz aktivnosti investiranja.

Odlivi su takođe najvećim dijelom iskazani po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti 10.235.055 KM, 1.369.348 KM iz aktivnosti investiranja i aktivnosti finansiranja 39.849 KM.

21. POVEZANE STRANE

Povezana pravna lica Društva su:

I - Grad Banja Luka

Grad Banja Luka je najveći akcionar Društva sa 30% akcija.

II-Tržnica doo Banja Luka

Tržnica Banja Luka ima učešće u kapitalu Čistoće u iznosu od 26,143 %

II - JP „DEP-OT“ d.o.o. Banja Luka

Osnivač JP „DEP-OT“ d.o.o. Banja Luka su grad Banja Luka i opštine banjalučke regije: Gradiška, Prnjavor, Laktaši, Srbac, Kotor Varoš, Čelinac i Kneževo.

Društvo je u periodu I-XII/2015.godine poslovalo sa gradom Banja Luka, Tržnicom i „DEP-OT“ d.o.o. Banja Luka, kako je prikazano u narednoj tabeli:

		Početno stanje	P r o m e t u 2015.godini		Saldo 31.12.2015. godine
			Duguje	Potražuje	
Grad BLuka	Kupac	925.826,99	2.195.939,94	2.914.916,00	206.850,93
Grad BLuka	Dobavljač	0,00	7.984,00	11.257,60	3.273,60
JP „DEP-OT“	Kupac	1.319,10	1.688,67	2.575,20	432,57
JP „DEP-OT“	Dobavljač	618.746,63	1.762.138,29	2.391.828,89	629.690,60
Tržnica	Kupac	4.387,51	47.179,08	48.349,09	3.217,50

Tržnica	Dobavljač	457,55	88.973,03	98.890,91	10.375,43
---------	-----------	--------	-----------	-----------	-----------

22. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Na dan 31.12.2015.godine aktivno je 5 sudskih sporova pokrenutih protiv Društva "ČISTOĆA" AD, od toga su dva pravna lica. Predmet tužbi su naknade štete zbog povrede na radu, štete nastale pri obavljanju djelatnosti i to:

1. U postupku sa tužiocem Momir Straživuk, Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka i Grad Banja Luka, solidarno se obavezuju da isplate tužiocu na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene fizičke bolove iznos od 3.000,00 KM, za pretrpljeni strah iznos od 2.500,00 KM i za pretrpljene duševne bolove zbog umanjnja opšte životne aktivnosti iznos od 9.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom u iznosu od 3.873,12 KM i troškovi parničnog postupka u iznosu od 5.486,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom 654,36 KM. Od ukupne vrijednosti spora u iznosu od **24.513,48 KM** na teret Grad Banja Luka pada iznos od **12.132,54 KM**, a na teret Društva "ČISTOĆA" AD Banja Luka iznos od **12.380,94 KM** uvećano za iznos od 124,20 KM sa zakonskom zateznom kamatom na ime naknade materijalne štete zbog povrede. Kako je Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka, tužiocu platila ukupan iznos po Presudi Okružnog suda, u skladu sa članom 423. Zakona o obligacionim odnosima od Grad Banja Luka, potražuje iznos od 12.132,54 KM.

2. U postupku sa tužiocem Mileta Balta, po Presudi Osnovnog suda u predmetu broj 71 0 P 054516 14 P 3 Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka se obavezuje da isplati na iznos od 1.467,02 KM izgubljene zarade sa zakonskom zateznom kamatom, iznos od 58.095,01 KM na ime izgubljene zarade sa zakonskom zateznom kamatom i iznos od 17.864,74 KM na ime novčane rente zbog izgubljene zarade i troškove postupka u iznosu od 4.774,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom, što ukupno iznosi **82.201,57 KM** sa zakonskom zateznom kamatom.

3. Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka pokrenuo je parnični postupak za naknadu štete iz razloga što je tužena račune za komunalne usluge neovlašteno dostavljala putem svojih radnika. Ukupna vrijednost spora iznosi **105.786,00 KM**.

4. U postupku sa tužiocem Ile Džužalija i drugi Presudom Osnovnog suda u predmetu broj 71 0 P 175308 13 P Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka, se obavezuje da isplati iznos od 28.000,00 KM na ime nematerijalne štete sa zakonskom zateznom kamatom, iznos od 3.500,00 KM na ime materijalne štete sa zakonskom zateznom kamatom i iznos od 2.558,90 KM na ime troškova postupka sa zakonskom zateznom kamatom. Ukupna vrijednost spora iznosi **34.058,90 KM**.

5. U postupku sa tužiocem "TRIGLAV OSIGURANJE" AD Banja Luka i Grad Banja Luka, Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka pojavlju se u svojstvu parnične stranke "drugotužena" da solidarno isplate tužiocu iznos od **1.492,00 KM** na ime naknade za materijalne. Presudom Okružnog privrednog suda u predmetu broj 57 0 Mals 061731 09 Mals, odbija se tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženu kao neosnovan, a u skladu sa članom 376. Zakona o obligacionim odnosima. U toku je postupak po žalbi prvotužene Grad Banja Luka.

Ukupna visina tužbenih zahtjeva, po sudskim sporovima iznosi 246.560,00 KM, odnosno **234.427,46 KM** umanjeno za iznos po osnovu solidarne odgovornosti u postupku sa tužiocem

Momir Straživuk i rukovodstvo Društva smatra da su neki tužbeni zahtjevi neosnovani, a neki nerealni u pogledu visine tužbenog zahtjeva.

Na dan 31.12.2015. godine aktivna su 4 sudska spora u kojima je Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka pokrenula parnični postupak od kojih je značajan postupak protiv Društva "DUO METAL" d.o.o. Laktaši po osnovu kupoprodaje sekundarnih sirovina u predmetu broj 57 0 Ps 106252 13 Ps. Protiv osnivača i vlasnika Društva, podnešena je krivična prijava. Vrijednost spora u ovom postupku iznosi 136.120,05 KM. Tri parnična postupka se vode protiv fizičkih lica, bivših radnika po osnovu ugovora o kreditu i vrijednost tih sporova je 3.543,90 KM. Ukupna vrijednost navedenih sporova iznosi **139.663,95 KM**.

Na osnovu Odluke Upravnog odbora Društva do 31.12.2015. godine, a u skladu sa računovodstvenim politikama usvojenim u maju mjesecu 2012. godine, da se obavezno utužuju sva nenaplaćena, a dospjela potraživanja starija od 11 mjeseci, Društvo je podnijelo prijedloge za izvršenje protiv dužnika fizičkih i pravnih lica, sa ukupnim potraživanjima glavnog duga u iznosu od 2.961,797,47 KM odnosno 23.499 aktivna predmeta od čega je u toku 2015 podnešeno 10.452 prijedloga za izvršenje, odnosno 1.205.898,41 KM. Do 31.12.2015.godine Društvo je naplatilo utuženog iznosa 420.665,84 KM.

Potraživanja u iznosu od **120.902,70 KM** sa plaćenom sudskom taksom od **60.450 KM** su isknjižena na osnovu odluke Upravnog odbora u toku 2015 godine i pojedinačnih odluka Vd Generalnog direktora "o otpisu potraživanja - direktan otpis" kako utuženog tako i neutuženog potraživanja za vršenu uslugu odvoza i odlaganja komunalnog otpada u iznosu od **387.479,50 KM** i iznosa od **103.430,00 KM** na ime troškova postupka. Ukupna vrijednost isknjiženih potraživanja iz razloga što Društvo nije moglo naplatiti potraživanje zbog pogrešno prenesenih početnih stanja pri prelasku na novi informacioni sistem, interne regulative društva da se uplatama preko izvoda banke sa nenaznačenim računima zatvaraju početna stanja, pa se po reklamacijama građana vrše ispravke, jer se uglavnom uplate odnose na tekući dug, kao i iz razloga što sud prijedloge za izvršenje nije mogao dostaviti izvršenicima zbog nepostojanja istih na označenim adresama: umrli prije podnošenja prijedloga za izvršenje, objekti devastirani, nepoznata adresa i slično, iznosi **508.382,11 KM** na ime glavnog duga za uslugu odvoza i odlaganja komunalnog otpada i iznosa od **163.880,00 KM** na ime troškova postupka.

Društvo "ČISTOĆA" AD, kao stečajni povjerilac ima prijavljena potraživanja prema 20 stečajna dužnika u ukupnom iznosu od 83.325.61 KM

Društvo "ČISTOĆA" AD, kao likvidacioni povjerilac, pokrenula je kod nadležnog suda 4 likvidaciona postupaka protiv likvidacionih dužnika koji duguju povjeriocu za izvršene usluge odvoza otpada u ukupnom iznosu od 1.950,62 KM, odnosno 3.091,02 KM sa troškovima postupka i zateznim kamatama.

Do 31.12.2015. godine ostao je neutužen dug pravnih lica i preduzetnika po računima iz sljedećih perioda i to:

2012.godine	44,95 KM
2013.godine	1.494,56 KM
2014.godine	26.752,18 KM
<u>2015.godine</u>	<u>1.607.820,61 KM</u>
UKUPNO:	1.636.112,30 KM

U postupku utvrđivanja prava vlasništva u vanparničnom postupku br: 21.11/475-70/14 kod RUGIP PJ, pokrenut po zahtjevu „Čistoća“ AD Banja Luka po osnovu člana 8a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji državnog kapitala i u istom Republička uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove, Područna jedinica Banja Luka, donijela Rješenje od dana 19.06.2015. godine kojim se utvrđuje da je Društvo "ČISTOĆA" AD Banja Luka stekla pravo vlasništva na osnovu Rješenja Direkcije za privatizaciju broj 01-358-4/99 od dana 29.06.2001. godine, Uvjerenja IRB RS broj 10/1-5-2/14 od dana 20.01.2014. godine na nekretninama označenim k.č. zvana oranica "Sličarka", k.č. zvana oranica "Potoci", k.č. zvana oranica "Crkvina", k.č. zvana oranica "Dolac", k.č. zvana oranica "Stančica", k.č. zvana livada Rogože, k.č. zvana livada "Šabanovača", k.č. zvana livada "Jazavica" - postupak donošenja Rješenja po članu 8a. stav 2. Zakona o privatizaciji državnog kapitala, kojim se utvrđuje pravo svojine i druga prava u korist sticaoca prava „Čistoća“ AD Banja Luka na privatizacionim nepokretnostima po osnovu zakona i po upravnim aktima i odobrenom upisu u sudski registar vlasničke transformacije – nepokretnosti - poslovnog prostora (deponije) u Ramićima sa objektima.

GARANCIJE, MJENICE, HIPOTEKE, DATA JEMSTVA

Redn i broj	Osnov garancije	Korisnik garancije	Iznos-KM	Valuta dospjeća	Sredstvo obezbeđenja
1	Održavanje prohodnosti gradskih saobraćajnica u zimskoj sezoni	Grad Banja Luka	49.405,95	15.04.2016	2 bjanko mjenice
2	Nabavka kontejnera za odlaganje otpada 1,3 m3 i 3,2 m3	Grad Banja Luka	5.792,67	31.03.2016	2 bjanko mjenice
3	Održavanje javne higijene na području grada Banja Luka	Grad Banja Luka	7.997,65	15.04.2016	2 bjanko mjenice
4	Održavanje javne higijene na području grada Banja Luka	Grad Banja Luka	97.499,55	30.01.2016	2 bjanko mjenice
5	Održavanje prohodnosti lokalnih puteva u zimskoj sezoni	Grad Banja Luka	10.154,43	15.04.2016	2 bjanko mjenice
6	Održavanje prohodnosti gradskih saobraćajnica u zimskoj sezoni	Grad Banja Luka	15.562,05	15.04.2016	2 bjanko mjenice

Društvo ne očekuje negativne posljedice po osnovu izdatih garancija.

23. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nisu zabilježeni događaji nakon dana bilansiiranja koji bi uticali na izmjenu poslovnog rezultata ili na stanje imovine i obaveza.